

Stockholm 2017-11-03

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Box 22550
104 22 Stockholm

**Synpunkter från Naturskyddsföreningen i Stockholms län
på utställningsförslaget till Regional utvecklingsplan för
Stockholmsregionen – RUFSS 2050 Diarienummer TRN 2017 - 0052**

Sammanfattning

- Ekologin och klimatet borde stå i centrum och sätta ramarna för hur man ser på utvecklingen i regionen.
- Generellt i samhället borde planeringen utgå från hur vi vill att vårt framtida samhälle ska se ut och sen titta på vad vi behöver göra nu för att komma fram till målet, s k backcasting.
- Föreningen anser att det borde finnas ett delmål i RUFSS som inkluderar de gröna områdena.
- Föreningen vill framhålla att Stockholms län har ett stort ansvar för äldre tallskogar där stora värden finns i de tätortsnära skogarna som ofta hotas av exploatering. Även kalkbarrskogar i norra länsdelen är en viktig naturtyp som bör uppmärksammas.
- Mellankommunalt samarbete är viktigt och kommer bli allt viktigare i framtiden.
- Föreningen vill se en planering utan Östlig förbindelse, särskilt nu när det inte är en prioriterad fråga varken för Sverigeförhandlingen eller Trafikverket eftersom det saknas finansiering.
- Även Tvärförbindelse Södertörn bör utgå ur planeringen då detta projekt också bidrar till att driva upp det totala transportarbetet. Dessa två motorvägar motverkar målet om ett transportsnålt samhälle. Precis som Förbifart Stockholm riskerar de att bidra till en utglesad bilberoende bebyggelsestruktur, något som RUFSS 2050 säger sig vilja motverka

Allmänt

Ekologin och klimatet borde stå i centrum och sätta ramarna för hur man ser på utvecklingen i regionen. I RUFSS står det på s 14 att ekologin ska stå i centrum. Men detta får inget genomslag i RUFSS 2050. Föreningen anser att klimat och ekologi måste få större betydelse och sätta ramarna för utvecklingen i ett så viktigt dokument som RUFSS 2050. Det borde stå tydligare genom hela dokumentet att de ekologiska ramarna är viktiga och även belysa konflikterna.

Samhällsplanering

Generellt i samhället borde planeringen utgå från hur vi vill att vårt framtida samhälle ska se ut och sen titta på vad vi behöver göra nu för att komma fram till målet, s k backcasting. Om t ex målet är att använda mindre energi och minska bilismen borde det satsas på kollektivtrafiken, cykling, gående och arbetet med Förbifart Stockholm och projekteringen av Östlig förbindelse skulle också avbrytas. Detta eftersom de här vägarna inte fyller någon funktion i framtiden, de kommer då att bli överflödiga. Minskar biltrafiken blir det mer framkomligt för nyttotraffiken.

Grönstruktur

Föreningen anser att det borde finnas ett delmål i RUFSS med avseende på grönområden. Grönområdena i Stockholms län naggas allt mer i kanterna på grund av bostadsbyggande och infrastruktursatsningar. Flera studier visar att alla människor mår bra av grönområden som finns nära och är tillräckligt stora. Vi behöver även bevara grönområden för djuren och växternas skull så att vi säkerställer att det finns livskraftiga populationer kvar i framtiden.

Det vore intressant om en karta kunde tas fram som visar de gröna kilarna och alla påbörjade och tänkta byggprojekt i dem. Är det omfattande byggnationer i de gröna kilarna eller är kommunerna restriktiva i att bygga i dem?

RUFSS 2050 påtalar att de gröna kilarna ska bevaras och utvecklas men det bör förtydligas att det bästa sättet att skydda de gröna kilarna är att bilda naturreservat. Viljan att bilda naturreservat skiftar mellan de olika kommunerna och skiftar också under tid beroende på vilka politiska konstellationer som styr. Därför vore det önskvärt med ett tydligt ställningstagande i RUFSS 2050 för att naturreservat är det långsiktigt mest hållbara sättet att skydda de gröna kilarna.

På sid 146 nämns att vissa naturmiljöer i Stockholms län är ”*särskilt viktiga eftersom de har potential att rymma en stor mångfald av arter. Områden med äldre ädellövträd är en sådan naturtyp som dessutom har stora delar av sin förekomst i länet, inom eller nära de mest*

Naturskyddsföreningen Stockholms län

centrala regiondelarna.” Vi vill framhålla att Stockholms län har ett stort ansvar även för äldre tallskogar där stora värden finns i de tätortsnära skogarna som ofta hotas av exploatering. Även kalkbarrskogar i norra länsdelen är en viktig naturtyp som bör uppmärksammas.

Vi ställer oss bakom de regionala förhållningssätten gällande naturmiljöer och grönområden som de är formulerade på sid 145 men med ett viktigt undantag. Formuleringen ”*Strändernas värden och tillgänglighet behöver utvecklas så att de kommer regionens invånare och besökare till nytta*” är olämplig och riskerar att tolkas som att stränderna har ett värde bara om de är tillgängliga för människor. Vi vill uppmärksamma på strändernas avgörande betydelse för den biologiska mångfalden och att tillgängliggöra stränder kan vara ett hot mot den biologiska mångfalden. Målet behöver omformuleras så att strändernas värden kan utvecklas utan att viktiga naturvärden förstörs.

Mellankommunalt samarbete

I länsförbundets arbete de senaste 10 år i gröna kilarna-samverkan har det tydligt framkommit hur viktigt det är med mellankommunalt samarbete. Detta borde tas tillvara inför framtiden så att två eller flera kommuner samarbetar vad gäller flera av frågorna som RUFSS 2050 belyser. Cykelvägar, vattenförekomster och grönområden är exempel på områden som inte känner några kommungränser och som det är viktigt att samarbeta kring i framtiden. Hur samordningen ska se ut och vem som ska ta ansvar för det kan säkert se olika ut i olika frågor.

Trafik

Mot bakgrund av klimat- och miljöproblematiken som vi står inför är det synnerligen olyckligt att Östlig förbindelse fortfarande är med i planeringen. Den kommer att leda till mer bilåkande, längre köer och mer avgasutsläpp. På Trafikverket säger man att beräkningar visar att Östlig förbindelse bara kommer att leda till en liten eller ingen ökning av koldioxidutsläpp men vi måste börja minska utsläppen av koldioxid och då är liten/ingen ökning långt ifrån ett tillräckligt mål. Alltså skulle vi vilja se en planering utan Östlig förbindelse, särskilt nu när det inte är en prioriterad fråga varken för Sverigeförhandlingen eller Trafikverket eftersom det saknas finansiering.

Även Tvärförbindelse Södertörn bör utgå ur planeringen då detta projekt också bidrar till att driva upp det totala transportarbetet. Dessa två motorvägar motverkar målet om ett transportsnålt samhälle. Precis som Förbifart Stockholm riskerar de att bidra till en utglesad bilberoende bebyggelsestruktur, något som RUFSS 2050 säger sig vilja motverka. Om klimatmålen tas på allvar måste dessa motorvägar lyftas ur planeringen och bygget av Förbifart Stockholm avbrytas. Även om den har börjat byggas kan bygget såklart stoppas om politikerna hade viljan och modet.

Naturskyddsföreningen i Stockholms län
stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se

Kansli
Besöksadress: Norrtullsgatan 12 N
Fakturaadress: Box 6361, 102 35 Stockholm

Telefon & e-post
Tel: 08-644 52 70
kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se

Bankgiro & org.nr
5650-1844
802016 – 3138

Naturskyddsföreningen Stockholms län

Föreningen anser att delmål 5 för mål 4 (En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp) är för lågt satt. Ambitionen borde vara att kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna ska öka med mer än de 5 procentenheter jämfört med idag som är målet i RUFS.

Vad gäller flyget anser föreningen att det blir en paradox när prognoserna visar att flygtrafiken kommer att öka samtidigt som den måste minska om vi ska nå klimatmålen. I planen borde det framgå hur regionen kan förhålla sig till detta och hur man kan arbeta för att en ökning av flygtrafiken inte sker.

På plankartan och på kartan över god- och logistikstruktur på sid 87 är Horsstensleden uttridad som planerad farled. Horsstensleden har tidigare stoppats och detta av goda skäl. Den skulle innebära att ett idag orört område i Stockholms skärgård förstörs. Området är också av riksintresse för friluftslivet och naturvård.

Att skapa en möjlighet att öka antalet kryssningsfartyg som väljer Stockholm som sin start- eller slutpunkt för kryssningen kan aldrig motivera ett så stort ingrepp som sprängningarna för inrättandet av en ny Horsstensled skulle innebära. I stället för att spränga och öppna nya leder i skärgården bör fartygen och fartygstrafiken anpassas till skärgården och inte tvärt om.

Hälsa och social hållbarhet

Hälsoperspektivet borde lyftas mer i RUFS 2050. Det är viktigt för folkhälsan att fler kommer ut i naturen och att fler människor rör på sig. Ur det perspektivet är det viktigt att det finns natur nära för barn och äldre och även större områden som de gröna kilarna och naturreservat.

Delmål 3 under mål 1, En tillgänglig region med god livsmiljö, är olyckligt formulerat i och med att det inriktar sig på hur folk upplever luftkvaliteten. Luftföroreningar märks inte alltid utan kan ofta vara osynliga och luktfria. Vad som är viktigt är att man inte exponeras för skadliga halter av luftföroreningar. Delmålet bör omformuleras så att det uttrycker att antalet invånare i länet som utsätts för skadliga halter av luftföroreningar ska minska.

Beatrice Sundberg
Ordförande

Naturskyddsföreningen i Stockholms län
stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se

Kansli
Besöksadress: Norrtullsgatan 12 N
Fakturaadress: Box 6361, 102 35 Stockholm

Telefon & e-post
Tel: 08-644 52 70
kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se

Bankgiro & org.nr
5650-1844
802016 – 3138